

P. Kisielowski
18/03/2024

LUBUSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków
ul. Kopernika 1, 65-063 Zielona Góra
tel./fax (68) 3253745, 324 74 11, 324 73 90
www.lwkz.pl, sekretariat.zgora@lwkz.pl
ZN.5142.25.2024[mWse-1]

Zielona Góra 11-03-2024

BG
Gmina Wschowa
ul. Rynek 1
67-400 Wschowa

DECYZJA

Na podstawie art. 89 p. 2, art. 91 ust. 4 p. 4, art. 6 ust. 1 p. 1 lit. c, art. 7 p. 1 i art. 36 ust. 1 p. 1 i 3 ustawy z dnia 23.07.2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840) oraz § 13 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 roku w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2021 roku poz. 81), a także z art. 104 ustawy z dnia 14.06.1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.) po rozpatrzeniu wniosku z dnia 23.02.2024 r. (data wpływu: 4.03.2024 r.) Gminy Wschowa

Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków udziela pozwolenia

na prowadzenie badań i prac konserwatorskich przy rzeźbie „Grupa Ukrzyżowania” na wschodniej ścianie szczytowej dawnego kościoła ewangelickiego im. Żłóbka Chrystusa we Wschowie, który wpisany jest do rejestru zabytków pod nr 27, w zakresie:

1. Wykonania dokumentacji fotograficznej.
2. Oczyszczenia sprężonym powietrzem z luźnego materiału zalegającego w szczelinach pęknięć.
3. Wykonania podklejeń istniejących odspojień za pomocą zastrzyków iniekcyjnych.
4. Usunięcia wtórnych tynków, zacierek i uzupełnień wykonanych w zaprawie cementowej z zachowaniem warstw historycznych.
5. Pobrania próbek i wykonanie badań konserwatorskich.
Przed przystąpieniem do prac określonych poniżej należy przedstawić wyniki badań konserwatorskich.
6. Wstępnej dezynfekcji obiektu.
7. Podklejenia pozostałych rys i spęcherzeń stwierdzonych po oczyszczeniu z nawarstwień.
8. Wykonania zabiegów odsalania.
9. Wykonania prób doczyszczania po rozpoznaniu spoiw oryginalnej malatury.
10. Pełnego oczyszczenia powierzchni metodą przyjętą po wykonaniu prób.

Przed przystąpieniem do prac określonych w pkt 10 konieczne jest przedstawienie wyników prób czyszczenia i określenie wybranej metody - do akceptacji Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

11. Wykonania nowych kotwieni rzeźby do podłoża.
12. Wykonania uzupełnień i rekonstrukcji rzeźbiarskich.

Przed przystąpieniem do prac określonych w pkt 12 należy przedstawić do akceptacji LWKZ próby uzupełnień i rekonstrukcji.

13. Wzmocnienia strukturalnego oryginału.
14. Wykonania rekonstrukcji pierwotnej warstwy malarskiej lub scalenia kolorystycznego w technice laserunkowej.

Należy przedstawić do akceptacji LWKZ próby rekonstrukcji i scalania kolorystycznego.

15. Zabezpieczenia powierzchni substancją biobójczą.
16. Wykonania dokumentacji powykonawczej.

Powyższe prace zostaną wykonane zgodnie z programem prac konserwatorskich opracowanym przez mgr Marcina Pechacza w 2024 r.

Termin ważności pozwolenia – **31 grudnia 2028 roku.**

Pozwolenia udziela się pod warunkiem spełnienia obowiązków polegających na:

- kierowaniu pracami i badaniami konserwatorskimi albo samodzielnego wykonywania ww. prac i badań przez osobę spełniającą odpowiednio wymagania, o których mowa w art. 37a ust. 1 i 2, art. 37b ust. 1 i 3, art. 37d ust. 1 albo art. 37e ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- przekazanie wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia inwestycji, a w toku inwestycji, na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby, o której mowa powyżej jej danych osobowych (imię, nazwisko, adres), dokumentów, o których mowa w art. 37 cyt. ustawy, potwierdzających spełnianie wymagań określonych w art. 37 ustawy,
- zawiadomieniu wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych w pozwoleniu prac konserwatorskich i badań;
- zawiadomieniu wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie podjęcia określonych czynności związanych z wydanym pozwoleniem, przynajmniej 7 dni przed rozpoczęciem tych czynności;
- niezwłocznym zawiadomieniu wojewódzkiego konserwatora zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac i badań;
- prowadzeniu dokumentacji przebiegu wskazanych w pozwoleniu prac i badań oraz opracowania wyników tych prac i badań, w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich czynności, użytych materiałów oraz dokonanych odkryć, i przekazania jej wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia tych prac;
- opracowaniu sposobu postępowania z zabytkiem po zakończeniu wskazanych w pozwoleniu prac i przekazaniu tego opracowania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia tych prac (§ 14 ust. 2 pkt. 5 cyt. rozporządzenia);

- przedłożeniu wyników badań i innych opracowań oraz dokumentów wymienionych w sentencji niniejszej decyzji – zgodnie z art. 36 ust. 2a ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wojewódzki konserwator zabytków może uzależnić podjęcie działań objętych pozwoleniem, o którym mowa w ust. 1, od przekazania przez wnioskodawcę w oznaczonym terminie określonych informacji dotyczących działań wymienionych w pozwoleniu, zastrzegając odpowiedni warunek w treści pozwolenia. Do warunku stosuje się art. 162 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego.
- przekazaniu ww. dokumentów i zawiadomień pisemnie lub drogą elektroniczną na adres podany w nagłówku.
- dokonywaniu odbioru końcowego wykonanych prac konserwatorskich z udziałem wojewódzkiego konserwatora zabytków.
- prowadzeniu robót w sposób nie powodujący zagrożenia uszkodzeniem obiektu zabytkowego;
- stosownie do § 13 ust. 2 pkt. 5 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 roku informuję, że w trakcie prowadzenia inwestycji należy podjąć następujące działania, które zapobiegą uszkodzeniu lub zniszczeniu zabytku:
 - należy spełnić warunki podane w sentencji decyzji.

u z a s a d n i e n i e

Do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Zielonej Górze w dniu 4.03.2024 r. wpłynął wniosek Gminy Wschowa w sprawie udzielenia pozwolenia na prowadzenie prac i badań konserwatorskich przy rzeźbie „Grupa Ukrzyżowania” na wschodniej ścianie szczytowej dawnego kościoła ewangelickiego im. Żłóbka Chrystusa we Wschowie zgodnie z przedłożonym programem prac konserwatorskich.

Kompetencje Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków do rozpatrywania sprawy wynikają z faktu wpisania dawnego kościoła ewangelickiego im. Żłóbka Chrystusa do rejestru zabytków pod nr 27 decyzją wojewódzkiego konserwatora zabytków z dnia 27.09.1951 r. Wpisany do rejestru zabytków kościół stanowi obiekt zabytkowy chroniony w myśl art. 6 pkt. 1 lit. c oraz art. 7 pkt. 1 ustawy z dnia 23.07.2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zgodnie z art. 36 ust. 1 p. 1 i 3 cyt. ustawy prowadzenie prac i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków wymaga uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Kościół im. Żłóbka Chrystusa powstał w 1604 r. w wyniku przebudowy dwóch kamienic przylegających do murów miejskich. W 1685 r. kościół uległ pożarowi, podczas prac remontowych zaadaptowano wieżę Bramy Polskiej na dzwonnice. W 1 poł. XVIII w. od wschodu i południa dostawione zostały dwie dobudówki. Kościół założony został na planie nieregularnego czworoboku, zbudowany z cegły. Nawa kościoła po pożarze w 1685 r. nakryta została dachem dwuspadowym. Kościół im. Żłóbka Chrystusa jest niezwykle cennym przykładem architektury o metryce renesansowej. Jego zachowanie dla przyszłych pokoleń leży w szeroko pojętym interesie społecznym.

Barokowa rzeźba „Grupa Ukrzyżowania” usytuowana jest na wschodniej elewacji kościoła, wykonana została w technice narzutu w kamieniu sztucznym z miejscowym zakotwieniem kotwami żelaznymi. Jak wykazały przeprowadzone w dniu 9.11.2023 r. oględziny stan rzeźby jest bardzo zły i wymaga bezzwłocznego podjęcia prac konserwatorskich. Złożona dokumentacja autorstwa

Marcina Pechacza przewiduje szeroko zakrojone działania mające na celu poprawę stanu obiektu poprzez przeprowadzenie kompleksowych prac konserwatorskich. Po przeanalizowaniu zakresu prac przewidzianego do realizacji w załączonym programie uznano, że realizacja zamierzenia jest zgodna ze stanowiskiem konserwatorskim. Z uwagi na konieczność właściwego prowadzenia i nadzorowania inwestycji określono warunki ważności decyzji. Zgodnie z art. 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami ochrona zabytków polega w szczególności na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków. Do wprowadzenia warunków w decyzji upoważniają konserwatora zabytków m.in. przepisy wyżej cyt. Rozporządzenia, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r., a także zapisy art. 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, który stanowi, że ochrona zabytków polega w szczególności na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytku.

Wobec powyższego, na podstawie art. 89 p. 2, art. 91 ust. 4 p. 4, art. 6 ust. 1 p. 1 lit. c, art. 7 p. 1 i art. 36 ust. 1 p. 1 i 3 ustawy z dnia 23.07.2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, orzeczono, jak w sentencji.

Informuje się, że:

- uzyskanie pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na podjęcie prac nie zwalnia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę albo zgłoszenia, w przypadkach określonych przepisami Prawa budowlanego (art. 36 ust. 8 ustawy z dn. 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami),
- postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może zostać cofnięte lub zmienione na podstawie art. 47 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

p o u c z e n i e

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w Warszawie za moim pośrednictwem w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia. Przed upływem terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Decyzja staje się ostateczna i prawomocna z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania. (art. 127a. § 1. art. 130 § 4 Kpa).

Zgodnie z art. 107d ustawy o ochronie zabytków: kto bez pozwolenia albo niezgodnie z zakresem lub warunkami określonymi w pozwoleniu wojewódzkiego konserwatora zabytków podejmuje działania o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1-5, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 500 000 zł.

Otrzymuje:

- ✓ adresat – w zał. 1 egz. programu prac
a/a(2228)
oprac. E.Górowska 8.03.2024 r.

Z up. Lubuskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków
A. Skowron
mgr Agnieszka Skowron
Kierownik Wydziału
ds. Inspekcji Zabytków Ruchomych

Nie podlega opłacie skarbowej na podstawie art. 7 ust. 2, 3 i 4 ustawy z dnia 16.11.2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 225, poz. 1635)

E.G.